

Република Србија
ВРХОВНИ КАСАЦИОНИ СУД
Прев 223/2015
24.05.2016. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

Врховни касациони суд, у већу састављеном од судија: Бранка Станића, председника већа, Гордане Ајншпилер Поповић и Браниславе Апостоловић, чланова већа, у парници по тужби тужиоца Г. ДОО, Б., кога заступа пуномоћник Н.Ж., адвокат из Б., против тужених: 1) Јавно предузеће "Путеви Србије", Б. и 2) Институт за путеве АД Б., ради утврђења ништавости уговора и накнаде штете, одлучујући о ревизији тужиоца изјављеној против пресуде Привредног апелационог суда Пж бр. 338/14 од 03.04.2015. године, у седници већа одржаној дана 24.05.2016. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 338/14 од 03.04.2015. године, у ставу I изреке.

ОДБАЦУЈЕ СЕ као недозвољена ревизија тужиоца изјављена против пресуде Привредног апелационог суда Пж 338/14 од 03.04.2015. године, у ставу II изреке.

Образложење

Пресудом Привредног суда у Београду П. бр. 5794/2012 од 09.10.2013. године, у ставу I изреке, делимично је усвојен захтев тужиоца и утврђено да су ништави, ближе означени уговори закључени између туженог првог реда и туженог другог реда. У ставу II изреке, одбијен је захтев тужиоца којим је тражио да се обавезе тужени првог реда да му на име накнаде штете плати износ од 200.988.445,00 динара са затезном каматом, по стопи према Закону о затезној камати, почев од 28.08.2012. године па до исплате. У ставу III изреке, одлучено је да свака странка сноси своје трошкове поступка.

Решењем првостепеног суда од 28.11.2013. године, одбачен је предлог тужиоца за ослобађање од плаћања судских такси.

Пресудом Привредног апелационог суда Пж бр. 338/14 од 03.04.2015. године, у ставу I изреке, одбијене су жалбе тужиоца и туженог другог реда и потврђена наведена пресуда Привредног суда у Београду, у ставу I, II и III изреке. У ставу II изреке, одбијена је жалба тужиоца као неоснована и потврђено наведено решење Привредног суда у Београду од 28.11.2013. године.

Против правноснажне другостепене пресуде тужилац је благовремено изјавио ревизију, побијајући је због битне повреде одредаба парничног поступка и због погрешне примене материјалног права.

Испитујући побијану пресуду у смислу члана 408. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца изјављена против другостепене пресуде у ставу I изреке, није основана, те да је ревизија изјављена против става II изреке, недозвољена.

У спроведеном поступку није учињена битна повреда одредаба парничног поступка из члана 374. став 2. тачка 2. ЗПП, на коју се у ревизијском поступку пази по службеној дужности, а на коју тужилац указује у ревизији, будући да у конкретном случају суд није одбио да одлучује о захтеву за који је надлежан, јер је одлучио о тужбеном захтеву за накнаду штете у виду измакле добити.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужени првог реда је као наручилац спровео поступак јавне набавке у којем су учествовали тужени другог реда, као и група понуђача коју чине тужилац, X. – с. АД Б. и И. И. ДД, З. и донео одлуку којом су понуде понуђача туженог другог реда изабране као најповољније за закључење уговора о јавним набавкама. Одлука туженог првог реда, којом је изабрана понуда туженог другог реда, донета је 30.12.2010. године. Тужени првог реда је на основу своје одлуке о избору најбољег понуђача са туженим другог реда закључио уговоре за израду идејног и главног пројекта дана 14.01.2011. године. Решењем Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки од 23.03.2011. године, усвојени су захтеви за заштиту права чији је подносилац тужилац, као учесник у заједничкој понуди и делимично поништени отворени поступци јавних набавки услуга наручиоца туженог првог реда и то у фази стручне оцене понуде и доношења одлуке о избору најповољније понуде од 30.12.2010. године. Ово из разлога, што тужени првог реда није на правилан и законит начин спровео стручну оцену понуда, тако да није имао законски основ из члана 78.став 4. Закона о јавним набавкама, да као најповољније изабере понуде понуђача туженог другог реда. Тужени првог реда није у року од 30 дана поступио по налозима из решења Републичке комисије за заштиту права у поступцима јавних набавки, сходно члану 118.став 1. Закона о јавним набавкама и није извршио стручну оцену понуда, нити донео одлуку о избору најповољније понуде.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, нижестепени судови су правилном применом материјалног права огласили ништавим уговоре ближе означене у ставу I изреке првостепене пресуде. Ово из разлога, што су правилно закључили да су предметни уговори закључени супротно одредби члана 120. Закона о јавним набавкама, због чега су у смислу одредбе члана 120. Закона о јавним набавкама, у вези са чланом 103. Закона о облигационим односима ништави.

Из наведених разлога, нижестепени судови су правилном применом материјалног права утврдили да су ништави уговори ближе означени у ставу I

изреке првостепене пресуде, који су закључени између туженог првог реда и туженог другог реда.

Правилна је и одлука нижестепених судова у делу којим је одбијен захтев тужиоца за накнаду штете у виду измакле добити.

Правилно примењујући одредбу члана 189.став 3. Закона о облигационим односима нижестепени судови су правилно закључили да у конкретном случају нису били испуњени услови из наведене законске одредбе да се тужиоцу накнади штета у виду измакле добити.

Ово из разлога што су нижестепени судови правилно закључили да сама чињеница да тужени првог реда није поступио по решењима Републичке комисије да поново оцени понуде и донесе одлуку о избору најповољније понуде, не значи да је таквим својим пропуштањем спречио тужиоца да оствари добит која је била извесна, јер сама чињеница да тужени првог реда није извршио стручну оцену понуда, нити донео одлуку о избору најповољније понуде, не значи да би при поновној оцени тужиочева понуда била изабрана као најповољнија. При томе је правилан и закључак нижестепених судова да тужени првог реда, поступајући по решењу Републичке комисије за заштиту права није морао донети нове одлуке о избору тужиочевих понуда, будући да се поступак јавне набавке могао окончати и на други начин, односно могао је бити обустављен.

О трошковима поступка одлучено је правилном применом одредбе члана 153. став 2. Закона о парничном поступку, те су неосновани наводи ревизије којима се оспорава и одлука о трошковима поступка.

Оцењујући дозвољеност ревизије изјављене против другостепене пресуде у ставу II изреке, а на основу члана 410.став 2. ЗПП ("Службени гласник РС" бр. 72/11), Врховни касациони суд је нашао да ревизија тужиоца није дозвољена.

Одредбом члана 420. став 1. ЗПП, прописано је да странке могу да изјаве ревизију и против решења другостепеног суда којим је поступак правоснажно окончан.

Решење којим је одлучено о предлогу за ослобађање од плаћања судских такси, није решење којим се поступак правоснажно окончава, те ревизија тужиоца у смислу одредбе члана 410. став 2. тачка 5. ЗПП, није дозвољена.

Са изложеног а на основу члана 413. и 414. ЗПП одлучено је као у изреци.

**Председник већа-судија
Бранко Станић,с.р.**